



23-07-2012

Број: 05-05-1-2227-2/12
Сарајево, 17. јули 2012. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 23.07.2012			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Adapt. broj	Rješenje
01/02	-05-2	965/R	

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију конвенције, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Конвенција Економске комисије Уједињених нација за Европу (UNECE) о прекограничним ефектима индустријских хаварија.

Будући да је Министарство спољне трговине и економских односа БиХ надлежно за провођење поступка за приступање БиХ овој конвенцији молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о конвенцији.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Ранко Нинковић



Broj: 08/1-23-05-5-5369-5/12
Datum: 11. juli 2012. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PREDSJEDNIŠTVO
SARAJEVO

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIJEDLOG: 17-07-2012			
Upr. broj	Upr. broj	Upr. broj	Upr. broj
05	05-1	2227	

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Konvencije Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o prekograničnim efektima industrijskih havarija, dostavlja se;

U prilogu dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji predmetne konvencije koja je sačinjena u Helsinkiju, 17. marta 1992. godine, na engleskom, francuskom i ruskom jeziku.

Temeljem Odluke Predsjedništva BiH sa 17. redovne sjednice održane 24. januara 2012.g. (kopija Odluke broj: 01-50-1-157-32/12. od 24. januara 2012.g. je u prilogu ovog akta), Bosna i Hercegovina pristupa Konvenciji o prekograničnim efektima industrijskih havarija.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 10. sjednici održanoj 12. juna 2012.g. utvrdilo Prijedlog odluke o ratifikaciji Konvencije radi dostavljanja Predsjedništvu BiH i provedbe procedure ratifikacije (kopija obavijesti o Zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj: 05-07-1-1645-13/12 od 13. 06. 2012.g. je također u prilogu ovog akta).

Dostavljamo i kopiju mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, akt broj: 01-02-214/12 od 29. 03. 2012.g, koji na Nacrt odluke o ratifikaciji nije imao primjedbe.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00) provede postupak ratifikacije Konvencije Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o prekograničnim efektima industrijskih havarija.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu



Ministar
dr. Zlatko Lagumdžija

**KONVENCIJA
EKONOMSKOGPOVJERENSTVA UJEDINJENIH NARODA
ZA EUROPU (UNECE)
O
PREKOGRANIČNIM EFEKTIMA INDUSTRIJSKIH
HAVARIJA**

KONVENCIJA
EKONOMSKOGPOVJERENSTVA UJEDINJENIH NARODA ZA EUROPU
O PREKOGRANIČNIM EFEKTIMA INDUSTRIJSKIH HAVARIJA

Preambula

- Član 1: Definicije
- Član 2: Opseg
- Član 3: Opće odredbe
- Član 4: Identifikacija, konzultacije i savjetovanje
- Član 5: Namjerno produženje
- Član 6: Sprečavanje
- Član 7: Donošenje odluke o lokaciji
- Član 8: Spremnost u žurnim slučajevima
- Član 9: Informiranje javnosti
- Član 10: Sustavi obavještanja o industrijskoj havariji
- Član 11: Reakcija
- Član 12: Uzajamna pomoć
- Član 13: Odgovornost i obveza
- Član 14: Istraživanje i razvitak
- Član 15: Razmjena informacija
- Član 16: Razmjena tehnologije
- Član 17: Mjerodavnatijela i osobe za kontakt
- Član 18: Konferencija strana Konvencije
- Član 19: Pravo glasa
- Član 20: Tajništvo
- Član 21: Rješavanje sporova

- Član 22: Ograničenja na prijenos informacija
- Član 23: Implementacija Konvencije
- Član 24: Bilateralni i multilateralni sporazumi
- Član 25: Status Privitaka
- Član 26: Amandmani na Konvenciju
- Član 27: Potpisivanje Konvencije
- Član 28: Depozitar
- Član 29: Ratifikacija, prihvatanje, odobrenje i pristupanje
- Član 30: Stupanje na snagu
- Član 31: Odustajanje
- Član 32: Autentični tekstovi

Privitak I: Opasne tvari za svrhe definiranja opasnih aktivnosti

Privitak II: Postupak ispitnog povjerenstva sukladno članku 4. i 5.

Privitak III: Postupak sukladno članku 4.

Privitak IV: Preventivne mjere sukladno članku 6.

Privitak V: Analiza i procjena

Privitak VI: Donošenje odluke o lokaciji sukladno članku 7.

Privitak VII: Mjere za povećanje spremnosti u žurnim slučajevima sukladno članku 8.

Privitak VIII: Informacije za javnost sukladno članku 9.

Privitak IX: Sustavi obavještanja o industrijskim havarijama sukladno članku 10.

Privitak X: Uzajamna pomoć sukladno članku 12.

Privitak XI: Razmjena informacija sukladno članku 15.

Privitak XII: Zadaci za uzajamnu pomoć sukladno članku 18., stavak 4.

Privitak XIII: Arbitraža

PREAMBULA

Strane ugovornice ove Konvencije,

Svjesne posebne važnosti, u interesu sadašnjih i budućih generacija, zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od štetnih utjecaja industrijskih havarija,

Priznajući važnost i žurnost sprečavanja ozbiljnih štetnih efekata industrijskih havarija na ljude i okoliš, i promoviranja svih mjera koje stimuliraju racionalno, ekonomično i efikasno korištenje mjera za sprečavanje, spremnost i reagiranje kako bi se omogućio zdrav i održiv gospodarski razvitak,

Uzimajući u obzir činjenicu da se efekti industrijskih havarija mogu osjetiti i preko granica i da zahtijevaju suradnju među državama,

Potvrđujući potrebu promoviranja aktivne međunarodne suradnje među zainteresiranim državama prije, tijekom i poslije havarije, da bi se ojačale odgovarajuće politike i osnažile koordinirane akcije na svim odgovarajućim razinama za promoviranje sprečavanja, spremnosti i reagiranja na prekogranične efekte industrijskih havarija,

Primjećujući važnost i korisnost bilateralnih i multilateralnih aranžmana za promoviranje sprečavanja, spremnosti i reagiranja na efekte industrijskih havarija,

Svjesne uloge koju je odigralo u tom pogledu Ekonomskopovjerenstvo Ujedinjenih naroda za Europu (ECE) i podsjećajući, između ostalog, na ECE Kodeks ponašanja kod zagađenja prekograničnih voda na kopnu zbog havarije, kao i na Konvenciju o ocjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu,

Imajući u vidu relevantne odredbe Konačnog dokumenta Konferencije za sigurnost i suradnju u Europi (CSCE), Zaključnog dokumenta s Bečkog sastanka predstavnika država učesnica CSCE, i ishod sastanka u Sofiji o zaštiti okoliša CSCE, kao i odgovarajuće aktivnosti i mehanizme u Programu za okoliš Ujedinjenih naroda (UNEP), a posebice APELL program, u Međunarodnoj organizaciji rada (ILO), posebno Kodeks prakse o prevenciji većih industrijskih havarija, i u drugim relevantnim međunarodnim organizacijama,

Razmatrajući odgovarajuće odredbe Deklaracije Konferencije Ujedinjenih naroda o čovjekovomokolišu, a posebice princip 21, prema kome države, sukladno Povelji Ujedinjenih naroda i principima međunarodnog prava, imaju suvereno pravo da iskoristavaju vlastite resurse sukladno vlastitim politikama o okolišu, i odgovornost da osiguraju da aktivnosti u okviru njihove nadležnosti ili kontrole ne izazivaju štetu po okoliš u drugim državama ili u prostorima iza granica državne nadležnosti,

Uzimajući u obzir princip "zagađivač plaća", kao opći princip međunarodnog prava o okolišu,

Naglašavajući principe međunarodnog prava i običaja, a posebice princip dobrosusjedskih odnosa, reciprociteta, nediskriminacije i dobrih namjera,

sporazumjele su se o slijedećem:

Članak 1. Definicije

Za potrebe ove Konvencije,

„Industrijska havarija“ znači događaj koji rezultira iz nekontroliranog razvoja situacije tijekom neke aktivnosti pri kojoj se koriste opasne tvari bilo:

U objektu, primjerice tijekom proizvodnje, korištenja, skladištenja, rukovanja ili odlaganja opasnih tvari; ili

Tijekom transporta ukoliko spada pod stavak 2(d) članka 2.;

(b) „Opasna aktivnost“ znači svaka aktivnost gdje su prisutne jedna ili više opasnih tvari ili gdje mogu biti prisutne u količinama koje su jednake ili prelaze preko dozvoljenog praga, kako je navedeno u Pravitku I. ove Konvencije, i koje su u stanju izazvati prekogranične efekte;

„Efekti“ – znači sve izravne ili neizravne, neposredne ili kasnije štetne posljedice izazvane industrijskom havarijom na, između ostalog:

Ljude, floru i faunu;

Tlo, vodu, zrak i prirodu;

Interakcija između faktora pod (i) i (ii)

Materijalna sredstva i kulturno nasljeđe, uključujući povijesne spomenike;

(d) „Prekogranični efekti“ znači ozbiljne posljedice u okviru nadležnosti strane ugovornice Konvencije koje su nastale kao rezultat industrijske havarije koja se dogodila pod nadležnošću druge strane;

(e) „Operater“ znači svaku fizičku i pravnu osobu, uključujući i javnatijela, koji su odgovorni za aktivnost, kao što je nadzor, planiranje izvršenja ili izvršenje aktivnosti;

(f) „Strana Konvencije“ znači, ukoliko tekst ove Konvencije ne predviđa drugačije, strana ugovornica ove Konvencije;

(g) „Strana podrijetla“ znači svaka strana ili strane Konvencije pod čijom je nadležnošću nastala ili može nastati industrijska havarija;

(h) "Pogođena strana" znači svaka strana ili strane Konvencije koja je pogođena ili koja može biti pogođena prekograničnim posljedicama industrijske havarije;

(i) „Zainteresirane strane“ svaka strana podrijetla i svaka pogođena strana Konvencije;

„Javnost“ znači jednu ili više fizičkih ili pravnih osoba.

Članak 2. Predmet Konvencije

Ova Konvencija se primjenjuje na sprečavanje, spremnost i reagiranje na industrijske havarije koje mogu izazvati prekogranične efekte, uključujući i posljedice havarija izazvanih

prirodnim katastrofama, kao i na međunarodnu suradnju u svezi uzajamne pomoći, istraživanja i razvitka, razmjene informacija i razmjene tehnologije iz oblasti prevencije, spremnosti i reagiranja na pojavu industrijskih havarija.

Ova Konvencija se ne odnosi na:

- (a) Nuklearne nesreće i radiološke opasnosti;
- (b) Nesreće na vojnim objektima;
- (c) Kvarove na branama, s iznimkom posljedica industrijskih havarija izazvanih takvim kvarovima;
- (d) Transportne nesreće na kopnu s iznimkom:
žurnog reagiranja na takve nesreće;
transporta na mjestu opasnih aktivnosti;
- (e) Slučajno oslobađanje genetski modificiranih organizama;
- (f) Nesreće izazvane aktivnostima u moru; uključujući istraživanje morskog dna i njegovu eksploataciju;

Izlijevanje nafte ili drugih štetnih tvari u more.

Članak 3. Opće odredbe

Strane Konvencije će, uzimajući u obzir već učinjene napore na državnoj i međunarodnoj razini, poduzeti odgovarajuće mjere i surađivati u domenu ove Konvencije, na zaštitu ljudi i okoliša od industrijskih havarija sprečavanjem takvih slučajeva što je moguće više, smanjenjem njihove učestalosti i težine i ublažavanjem njihovih posljedica. U tom cilju, primjenjivaće se mjere sprečavanja, spremnosti i reagiranja, uključujući i mjere obnove.

Strane Konvencije će pomoću razmjene informacija, konzultacija i drugih mjera suradnje i bez nepotrebnog odlaganja razvijati i provoditi politike i strategije za smanjenje rizika industrijskih havarija i poboljšanje preventivnih, mjera spremnosti i reagiranja na ove pojave, uključujući mjere obnove, uzimajući u obzir, da bi se izbjeglo nepotrebno dupliciranje, napore već poduzete na državnoj i međunarodnoj razini.

Strane Konvencije će osigurati da operater bude obavezan poduzeti sve mjere potrebite za sigurno izvođenje opasne aktivnosti i za sprečavanje industrijskih havarija.

U cilju implementacije odredbi ove Konvencije, strane Konvencije će poduzeti odgovarajuće zakonske, regulatorne, administrativne i financijske mjere za sprečavanje, spremnost i reagiranje na industrijske havarije.

Odredbe ove Konvencije neće utjecati na obveze strana po međunarodnom pravu u odnosu na industrijske havarije i opasne aktivnosti.

Članak 4. Identifikacija, konzultacije i savjetovanje

U svrhu poduzimanja preventivnih mjera i uvođenja mjera spremnosti, strana podrijetlaće poduzeti odgovarajuće mjere radi identificiranja opasnih aktivnosti u okviru svoje nadležnosti i radi osiguranja da se pogođene strane obavijeste o svakoj takvoj predloženoj ili postojećoj aktivnosti.

Zainteresirane strane će, na inicijativu svake zainteresirane strane, učestvovati u diskusiji o identifikaciji onih opasnih aktivnosti koje razumno mogu izazvati prekogranične efekte. Ako se zainteresirane strane ne suglase o tome da li je neka aktivnost opasna, svaka takva strana može, ukoliko se strane ne suglase o nekom drugom metodu rješavanja ovoga pitanja, dostaviti ovo pitanje ispitnom povjerenstvom sukladno odredbama Pravitka II. ove Konvencije.

Strane će, u odnosu na predložene ili postojeće opasne aktivnosti, primjenjivati procedure utvrđene u Pravitku III. ove Konvencije.

Kada neka opasna aktivnost podliježe ocjeni utjecaja na okoliš sukladno Konvenciji o ocjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu i ta ocjena uključuje procjenu prekograničnih efekata - posljedica industrijskih havarija od opasnih aktivnosti, koja se vrši u suglasnosti s uvjetima ove Konvencije, konačna odluka poduzeta za potrebe Konvencije o ocjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu ispunjava relevantne zahtjeve ove Konvencije.

Članak 5. Namjerno produženje

Zainteresirane strane moraju, na inicijativu bilo koje od njih, stupiti u razgovore o tome da li će tretirati aktivnost koja nije obuhvaćena Pravitkom I. kao opasnu. Nakon postizanja uzajamne suglasnosti, one mogu koristiti savjetodavni mehanizam po svom izboru, ili ispitnom povjerenstvom sukladno Pravitku II., u cilju savjetovanja. Kada se strane Konvencije tako dogovore, ova Konvencija ili njen dio se primjenjuje na predmetnu aktivnost kao da je opasna.

Članak 6. Prevenција

1. Strane će poduzeti odgovarajuće mjere za prevenciju pojave industrijskih havarija, uključujući mjere navođenja operatera na poduzimanje akcija za smanjenje rizika od industrijskih havarija. Takve mjere mogu uključivati, ali nisu ograničene na mjere iz Pravitka IV. ove Konvencije.

2. Što se tiče opasnih aktivnosti, strana podrijetla će zahtijevati od operatera da dokaže da je izvođenje opasne aktivnosti sigurno pružanjem informacija kao što su osnovni detalji o

procesu, uključujući ali ne i ograničavajući se na analizu i procjenu kako je specificirano u Pravitku V. ove Konvencije.

Članak 7. Donošenje odluke o lokaciji

U okviru svog pravnog sustava, strana podrijetla će, s ciljem maksimalnog umanjenja rizika za stanovništvo i okoliš svih pogođenih strana, težiti utvrđivanju politika o lokaciji novih opasnih aktivnosti i o značajnijim modifikacijama postojećih opasnih aktivnosti. U okviru svog pravnog sustava, pogođena strana će, s ciljem maksimalnog umanjenja odnosnih rizika, tražiti utvrđivanje politika o značajnijim razvojnim poduhvatima na prostorima koji bi mogli biti ugroženi prekograničnim efektima industrijske havarije zbog opasne aktivnosti. U izradi i utvrđivanju ovih politika, strane trebaju razmotriti pitanja izložena u Pravitku V., stavak2., podstavci (1) do (8), i Pravitku VI. ove Konvencije.

Članak 8. Spremnost u žurnim slučajevima

1. Strane Konvencije će poduzeti odgovarajuće mjere da uspostave i održavaju adekvatnu spremnost da odgovore na pojavu industrijskih havarija. Strane će osigurati da se poduzmu mjere za spremnost koje će ublažiti prekogranične posljedice takvih havarija, s tim što zadatke na licu mjesta poduzimaju operateri. Ove mjere mogu da uključuju, bez ograničenja, mjere iz Pravitka VII. ove Konvencije. Posebice, zainteresirane strane će informirati jedna drugu o svojim planovima za krizne situacije.
2. Strana podrijetlaće osigurati za opasne aktivnosti pripremu i implementaciju planova za krizne situacije na lokaciji, uključujući odgovarajuće mjere za reagiranje i druge mjere za sprečavanje i maksimalno umanjenje prekograničnih posljedica. Strana podrijetlaće osigurati drugim zainteresiranim stranama elemente kojima raspolaže za izradu planova za krizne situacije.
3. Svaka strana Konvencije će za opasne aktivnosti osigurati pripremu i implementaciju planova za krizne situacije izvan lokacije koji sadrže i mjere koje se moraju poduzeti u okviru njene teritorije za sprečavanje i maksimalno umanjenje prekograničnih efekata. U pripremi ovih planova, vodit će se računa o zaključcima analize i procjene, a posebice pitanjima utvrđenim u Pravitku V., stavak2., podstavci (1) do (5). Zainteresirane strane će nastojati ove planove učiniti kompatibilnim. Prema potrebi, napraviti će se zajednički planovi za krizne situacije izvan lokacije kako bi se olakšalo usvajanje adekvatnih mjera reagiranja.
4. Revizija planova za krizne situacije se treba redovito vršiti, ili onda kada to okolnosti zahtijevaju, uzimajući u obzir iskustvo stečeno u rješavanju aktualnih kriznih situacija.

Članak 9. Informiranje i učešće javnosti

1. Strane Konvencije će osigurati da se adekvatne informacije daju u javnost u područjima koja bi mogle biti ugrožena industrijskom havarijom iz opasne aktivnosti. Ove informacije se moraju prenositi kanalima koje strane Konvencije smatraju odgovarajućim, sadržavaju elemente iz Privitka VIII.ove Konvencije i trebaju uzeti u obzir pitanja iz Privitka V., stavak 2., podstavci (1) do (4) i (9).

2. Strana podrijetla će, sukladno odredbama ove Konvencije i kad god je to moguće i odgovarajuće, dati mogućnost javnosti u područjima koja bi mogla biti ugrožena da učestvuje u relevantnim postupcima s ciljem da se objavi njeno mišljenje i stavovi o mjerama prevencije i spremnosti, i osigurati da je mogućnost data javnosti pogođene strane ekvivalentna onoj koja je data javnosti strane podrijetla.

3. Strane Konvencije će, sukladno svojim pravnim sustavima i, ako je poželjno, na bazi reciprociteta, omogućiti da fizičke i pravne osobe koje jesu ili koje mogu biti ozbiljno ugrožene usljed prekograničnih efekata industrijske havarije na teritoriju jedne strane Konvencije, imaju pristup i tretman u relevantnim upravnim i sudskim procesima, uključujući mogućnost pokretanja sudskog postupka i ulaganja žalbe na odluku koja utječe na njihova prava, a koji je ekvivalentan tretmanu koji imaju osobe u okviru njihove nadležnosti.

Članak 10.

Sustavi obavještanja o industrijskoj havariji

1. Strane Konvencije će, u cilju dobivanja i slanja obavijesti o industrijskim havarijama koje će sadržavati informacije potrebite da bi se suzbili prekogranični efekti, osigurati na odgovarajućoj razini uspostavu i funkcioniranje kompatibilnog i efikasnog sustava obavještanja o industrijskim havarijama.

2. U slučaju industrijske havarije, ili izravne prijetnje od nje, koja izaziva ili koja može izazvati prekogranične posljedice, strana podrijetla će osigurati da ugrožene strane budu odmah i bez odlaganja obaviještene na odgovarajućim razinama o industrijskoj havariji putem sustava obavještanja. Takva obavijest će uključivati i elemente sadržane u Privitku IX.ove Konvencije.

3. Zainteresirane strane će osigurati da se, u slučaju industrijske havarije ili izravne prijetnje od nje, što je prije moguće i do razine koja odgovara okolnostima aktiviraju planovi za krizne situacije pripremljeni sukladno članku 8.

Članak 11.

Reakcija

1. Strane Konvencije će osigurati da se, u slučaju industrijske havarije ili izravne prijetnje od nje, poduzmu adekvatne mjere reakcije, i to što je prije moguće i koristeći najefikasniju praksu, da bi se efekti ograničili i sveli na minimum.

2. U slučaju industrijske havarije, ili izravne prijetnje od nje, koja izaziva ili može izazvati prekogranične posljedice, zainteresirane strane će osigurati da se posljedice procijene, prema potrebi, zajednički u svrhu poduzimanja mjera za adekvatno reagiranje. Zainteresirane strane će nastojati da koordiniraju svoje mjere reakcije na pojavu havarije.

Članak 12. Uzajamna pomoć

1. Ako jedna strana Konvencije treba pomoć u slučaju industrijske havarije, ona može zatražiti pomoć od drugih strana, uz naznaku opsega i tipa potrebite pomoći. Strana kojoj je zahtjev za pomoć upućen mora odmah odlučiti i obavijestiti stranu koja traži pomoć da li je ona u mogućnosti da pruži potrebitu pomoć i da navede opseg i uvjete pomoći koju bi ona mogla pružiti.

2. Zainteresirane strane će surađivati na olakšavanju brzog pružanja pomoći koja je dogovorena prema stavku 1. ovoga članka, uključujući, prema potrebi, i akciju za smanjenje posljedica i utjecaja industrijske havarije do minimuma, kao i pružanje opće pomoći. Ukoliko strane Konvencije nemaju bilateralne ili multilateralne sporazume koji reguliraju aranžmane za pružanje uzajamne pomoći, pomoć će se pružiti sukladno Pravitku X. ove Konvencije, ukoliko se strane Konvencije ne dogovore drugačije.

Članak 13. Odgovornost i obveza

Strane Konvencije će podržati odgovarajuće međunarodne napore da se izrade pravila, kriteriji i postupci u oblasti odgovornosti i obveza.

Članak 14. Istraživanje i razvitak

Strane Konvencije će, prema potrebi, inicirati i surađivati u provođenju istraživanja i u razvitku metoda i tehnologija za sprečavanje, spremnost i reagiranje na pojavu industrijskih havarija. Za te potrebe, strane Konvencije će poticati i aktivno promovirati znanstvenu i tehnološku suradnju, uključujući istraživanje manje opasnih procesa koje ima za cilj smanjiti opasnost od havarije i spriječiti i ograničiti posljedice industrijskih havarija.

Članak 15. Razmjena informacija

Strane Konvencije će, na multilateralnoj i bilateralnoj razini, razmjenjivati informacije kojima se može redovito raspolagati, uključujući i elemente sadržane u Pravitku XI. ove Konvencije.

Članak 16. Razmjena tehnologije

1. Strane Konvencije će, sukladno svojim zakonima, propisima i praksi, olakšati razmjenu tehnologije za sprečavanje, spremnost i reagiranje na efekte industrijskih havarija, posebice putem promocije:

razmjene raspoložive tehnologije na različitim financijskim osnovama;

izravnih industrijskih kontakata i suradnje;

razmjene informacija i iskustava;

pružanja tehničke pomoći.

2. U promoviranju aktivnosti iz stavka 1, podstavci (a) do (d) ovog članka, strane Konvencije će stvoriti povoljne uvjete olakšavanjem kontakata i suradnje među zainteresiranim organizacijama i pojedincima u privatnom i javnom sektoru koji mogu osigurati tehnologiju, projektiranje i inženjerske usluge, opremu ili financije.

Članak 17.

Nadležnatijela i osobe za kontakt

Svaka strana će imenovati ili uspostaviti jedan ili više nadležnih tijela za potrebe ove Konvencije.

Bez utjecaja na druge aranžmane na bilateralnoj ili multilateralnoj razini, svaka strana će imenovati ili uspostaviti jednu osobu/tijelo za kontakt radi obavještanja o industrijskim havarijama sukladno članku 10., i osobu/tijelo za kontakt za potrebe zajamne pomoći sukladno članku 12. Ove osobe za kontakt poželjeno je da budu iste.

Svaka strana Konvencije će u roku od tri mjeseca od nadnevka stupanja na snagu ove Konvencije za tu stranu, obavijestiti druge strane, putem Tajništva iz članka 20., koje tijelo ili tijela je ona imenovala kao osobe za kontakt i kao svoje nadležnotijelo ili tijela.

Svaka strana Konvencije će u roku od jednog mjeseca od nadnevka odluke, informirati druge strane, putem Tajništva o svim promjenama glede imenovanja koje je izvršila po stavku 3. ovog članka.

Svaka strana Konvencije će u svako doba održavati u funkciji svoje osobe/tijela za kontakt i sustave obavještanja o industrijskim havarijama sukladno članku 10.

Svaka strana Konvencije će u svako doba održavati u funkciji svoje osobe/tijela za kontakt i tijela koji su odgovorni za slanje i primitak zahtjeva za pomoć i prihvatanje ponuda pomoći sukladno članku 12.

Članak 18.

Konferencija strana Konvencije

1. Predstavnici strana Konvencije će konstituirati Konferenciju strana ove Konvencije i redovito će održavati svoje sastanke. Prvi sastanak Konferencije strana će biti sazvan najkasnije godinu dana nakon nadnevka stupanja na snagu ove Konvencije. Nakon tog, sastanak Konferencije strana će se održavati najmanje jedanput godišnje ili na pismeni zahtjev bilo koje strane, pod uvjetom da u roku od šest mjeseci nakon prosljeđivanja zahtjeva od strane Tajništva, najmanje jedna trećina strana podrži održavanje sastanka Konferencije.

2. Konferencije strana će:

pratiti implementaciju ove Konvencije;

izvršavati savjetodavne funkcije u cilju jačanja sposobnosti strana za sprečavanje, pripremu i reagiranje na prekogranične efekte industrijskih havarija i za olakšavanje osiguranja tehničke pomoći i savjeta na zahtjev strana koje pretrpe industrijsku havariju;

uspostaviti, prema potrebi, radne skupine i druge odgovarajuće mehanizme za razmatranje pitanja u odnosu na implementaciju i razvitak ove Konvencije i u tom cilju, pripremiti odgovarajuće studije i drugu dokumentaciju i dostaviti preporuke za razmatranje na Konferenciji strana;

ispunjavati sve druge funkcije koje su potrebite prema odredbama ove Konvencije;

Na svom prvom sastanku, razmotrit će i konsenzusom usvojiti poslovnik o radu za svoje sastanke.

3. Konferencija strana ove Konvencije će u vršenju svojih funkcija, kada to bude smatrala potrebitim, također surađivati s drugim relevantnim međunarodnim organizacijama.

4. Konferencija strana ove Konvencije će, na svom prvom sastanku, donijeti program rada, posebice glede točaka sadržanih u Pravitku XII. ove Konvencije. Konferencija strana ove Konvencije će također odlučiti o metodu rada, uključujući i korištenje državnih centara i suradnje s relevantnim međunarodnim organizacijama i uspostavljanje sustava s ciljem olakšavanja implementacije ove Konvencije, posebice za uzajamnu pomoć u slučaju industrijske havarije, i nadogradnje odgovarajućih postojećih aktivnosti u okviru relevantnih međunarodnih organizacija. Kao dio programa rada, Konferencija strana ove Konvencije će pregledati postojeće državne, regionalne i međunarodne centre i druga tijela i programe usmjerene ka koordiniranju informacija i napora u sprečavanju, spremnosti i reagiranju na industrijske havarije, s ciljem utvrđivanja koje dodatne međunarodne institucije ili centri mogu biti potrebite da vrše zadatke navedene u Pravitku XII.

5. Konferencija strana ove Konvencije će, na prvom sastanku, početi razmatranje procedura za stvaranje povoljnijih uvjeta za razmjenu tehnologije za sprečavanje, spremnost i reagiranje na efekte industrijskih havarija.

6. Konferencija strana ove Konvencije će za potrebe ove Konvencije usvojiti smjernice i kriterije za olakšavanje identifikacije opasnih aktivnosti.

Članak 19. Pravo glasa

1. Osim kako je predviđeno u stavku 2. ovog članka, svaka strana ove Konvencije će imati jedan glas.

2. Organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju, kako je definirano u članku 27., će o pitanjima u okviru svoje nadležnosti ostvarivati svoje pravo glasa s brojem glasova koji je

jednak broju država članica organizacije koje su strane ove Konvencije. Takva organizacija ne može ostvarivati svoje pravo glasa ako bilo koja njena članica ostvari pravo i glasa, i obratno.

Članak 20. Tajništvo

Izvršni tajnik Ekonomskog povjerenstva za Europu će vršiti slijedeće funkcije Tajništva:

- (a) sazivati i pripremati sastanke strana Konferencije.
- (b) prenositi stranama Konferencije izvješća i druge informacije primljene sukladno odredbama ove Konvencije;
- (c) sve druge funkcije koje odredi Konferencija strana.

Članak 21. Rješavanje sporova

1. Ako dođe do spora između dvije ili više strana Konvencije glede tumačenja ili primjene ove Konvencije, one će težiti rješenju putem pregovora ili na drugi miroljubiv način prihvatljiv za sve strane u sporu.

2. Kod potpisivanja, ratificiranja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja ovoj Konvenciji, ili bilo kada nakon toga, strana Konvencije može izjaviti pismenim putem depozitaru da, za spor koji nije riješen sukladno stavku 1. ovog članka, ona prihvata jedan ili oba slijedeća instrumenta rješavanja sporova obvezujućim u odnosu na bilo koju drugu stranu Konvencije koja prihvata istu obvezu:

- (a) Podnošenje spora Međunarodnom sudu pravde;
- (b) Arbitraža sukladno postupku izloženom u Privitku XIII. ove Konvencije.

3. Ako su strane u sporu prihvatile oba načina rješavanja spora iz stavka 2. ovog članka, spor se može dostaviti na rješavanje samo Međunarodnom sudu pravde, ukoliko se strane u sporu ne suglase drugačije.

Članak 22. Ograničenja prijenosa informacija

1. Odredbe ove Konvencije neće utjecati na prava ili obveze strana Konvencije sukladno njihovim državnim zakonima, propisima, administrativnim odredbama ili prihvaćenim pravnim praksama i primjenjivim međunarodnim propisima za zaštitu informacija u odnosu na osobne podatke, industrijske i komercijalne tajne podatke, uključujući intelektualno vlasništvo ili državnu sigurnost.

2. Ako neka strana Konvencije ipak odluči da prenese informacije drugoj strani Konvencije, strana koja primi takve zaštićene informacije će poštovati povjerljivost primljenih informacija i uvjete pod kojima su one prenesene, a koristit će ove informacije samo za svrhe za koje su one i prenesene.

Članak 23. Implementacija Konvencije

Strane Konvencije će periodično slati izvješće o implementaciji ove Konvencije.

Članak 24. Bilateralni i multilateralni sporazumi

1. Strane Konvencije mogu, u cilju implementacije svojih obveza po ovoj Konvenciji, nastaviti postojeće ili zaključiti nove bilateralne ili multilateralne sporazume ili druge aranžmane.

2. Odredbe ove Konvencije neće utjecati na pravo strana Konvencije da, na temelju bilateralnog ili multilateralnog sporazuma prema potrebi, strože mjere od onih koje se zahtijevaju ovom Konvencijom.

Članak 25. Status Privitaka

Privici ove Konvencije čine sastavni dio ove Konvencije.

Članak 26. Amandmani na Konvenciju

1. Amandmane na ovu Konvenciju može predložiti bilo koja strana Konvencije.

2. Tekst svakog predloženog amandmana na ovu Konvenciju podnosi se pismeno izvršnom tajniku Ekonomskogpovjerenstva za Europu, koji će ga dalje proslijediti svim stranama Konvencije. Konferencija strana će diskutirati o predloženom amandmanu na svom slijedećem godišnjem sastanku, pod uvjetom da je izvršni tajnik Ekonomskogpovjerenstva za Europu proslijedio te prijedloge stranama Konvencije najmanje devedeset dana unaprijed.

3. Za amandmane na ovu Konvenciju – osim amandmana na Privitak I., za koji je procedura opisana u stavku 4. ovog članka:

Amandmani na ovu Konvenciju usvajaju se konsenzusom strana koje prisustvuju sastanku, a iste će depozitar proslijediti svim stranama Konvencije na ratifikaciju, prihvatanje ili odobrenje;

Instrumenti za ratifikaciju, prihvatanje ili odobrenje amandmana će se deponirati kod depozitara. Usvojeni amandmani sukladno ovom članku će stupiti na snagu za strane

Konvencije koje su ih prihvatile devedesetog dana nakon nadnevka kada depozitar primi šesnaesti instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja;
 Nakon toga, amandmani će stupiti na snagu za sve druge strane devedesetog dana nakon što ta strana Konvencije deponira svoj instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja amandmana.

4. Za Amandmane naPrivitak I.:

(a) Strane Konvencije će učiniti sve da postignu sporazum konsenzusom. Ako su iscrpljeni svi naponi za konsenzus i ako sporazum nije postignut, amandmani će, kao krajnje pribježište, biti usvojeni s devet-desetinskom većinom glasova strana Konvencije koje prisustvuju i koje glasuju na sastanku. Ako se usvoje na Konferenciji strana, amandmani će biti dostavljeni stranama i preporučeni za odobrenje;

(b) Po isteku dvanaest mjeseci odnadnevka kada ih izvršni tajnik Ekonomskogpovjerenstva za Europu dostavi, amandmani na Privitak I. će stupiti na snagu za one strane Konvencije koje nisu dostavile obavijest sukladno odredbama pod-stavka 4. (c) ovog članka, i to pod uvjetom da najmanje šesnaest strana Konvencije nije dostavilo takvu obavijest.

(c) Svaka strana koja nije u mogućnosti prihvatiti amandman na Privitak I. ove Konvencije o tome će obavijestiti izvršnog tajnika Ekonomskogpovjerenstva za Europu i to pismenim putem u roku od dvanaest mjeseci od nadnevka saopćenja o usvajanju. Izvršni tajnik će odmah, bez odlaganja, obavijestiti sve strane Konvencije o svakom takvom primljenom saopćenju. Strana Konvencije može u svako doba zamijeniti svoju prethodnu obavijest prihvatanjem, a amandman na Privitak I. će zatim stupiti na snagu za tu stranu Konvencije.

(d) Za potrebe ovog stavka „strane koje prisustvuju i glasuju“ znači strane Konvencije koje su prisutne na sastanku i koje daju svoj glas za ili protiv.

Članak 27. Potpisivanje Konvencije

Ova Konvencija će biti otvorena za potpisivanje u Helsinkiju 17. i 18. ožujka 1992., a nakon toga u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku do 18. rujna 1992. za države članice Ekonomskogpovjerenstva za Europu, kao i države koje imaju konsultativni status kod Ekonomskogpovjerenstva za Europu sukladnostavku 8. Rezolucije Ekonomskog i socijalnog vijeća 36 (IV) od 28. ožujka 1947., kao i za organizacije regionalne ekonomske integracije konstituirane od suverenih država članica Ekonomskogpovjerenstvaza Europu na koje je prenesena nadležnost njihovih država članica glede pitanja koja regulira ova Konvencija, uključujući nadležnost za zaključenje međunarodnih sporazuma u svezi s ovim pitanjima.

Članak 28. Depozitar

Generalni tajnik Ujedinjenih naroda će djelovati kao depozitar ove Konvencije.

Članak 29.
Ratifikacija, prihvatanje, odobrenje i pristupanje

1. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju od strane država i organizacija regionalne ekonomske integracije iz članka 27.
2. Ova Konvencija će biti otvorena za pristupanje za države i organizacije iz članka 27.
3. Svaka organizacija iz članka 27 koja postane strana ove Konvencije a da ni jedna od njenih država članica nije postala strana Konvencije, podliježe svim obvezama po ovoj Konvenciji. U slučaju takve organizacije, čija je jedna ili više država članica postala strana ove Konvencije, ta će organizacija i njene države članice odlučiti o odgovornostima svake od njih za izvršenje njihovih obveza po ovoj Konvenciji. U tim slučajevima, organizacija i države članice neće imati pravo paralelno ostvarivati svoja prava po ovoj Konvenciji.
4. U svojim instrumentima ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa, organizacija regionalne ekonomske integracije iz članka 27. će se izjasniti o razini svoje nadležnosti glede pitanja koja regulira ova Konvencija. Svaka takva organizacija će također obavijestiti depozitara o svakoj relevantnoj izmjeni u opsegu nadležnosti.

Članak 30.
Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana nakon nadnevka deponiranja šesnaestog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja.
2. Za potrebe stavka 1. ovog članka, nijedan instrument deponiran od strane organizacije iz članka 27. neće se računati kao dodatni onim instrumentima koji su deponirani od strane država članica ove organizacije.
3. Za svaku državu ili organizaciju iz članka 27. koja ratificira, prihvati ili odobri ovu Konvenciju ili joj pristupi nakon deponiranja šesnaestog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana nakon nadnevka deponiranja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja od strane te države ili organizacije.

Članak 31.
Odustajanje

1. Bilo kada po isteku tri godine odnadnevka kada ova Konvencija stupi na snagu za stranu Konvencije, ta strana može odustati od Konvencije tako što podnese pismenu obavijest o tome depozitaru. Svako takvo odustajanje postaje punovažno devedesetog dana nakon nadnevakaprimitka obavijesti kod depozitara.
2. Nijedno takvo odustajanje neće utjecati na primjenu članka 4. glede aktivnosti za koju je bila data obavijest sukladno člankom 4., stavak 1., ili je uložena zahtjev za diskusijom sukladno članku 4., stavak 2.

Članak 32. Autentični tekstovi

Original ove Konvencije, od kojih su engleska, francuska i ruska verzija teksta jednako vjerodostojne, bit će deponiran kod generalnog tajnika Ujedinjenih naroda.

U potvrdu gore navedenog, doljepotpisani koji su propisno ovlašteni u tom smislu, potpisali su ovu Konvenciju.

Sačinjeno u Helsinkiju, sedamnaestog dana mjeseca ožujka, tisuću devet stotina i devedeset druge godine.

PRIVITAK I.

Opasne tvari za potrebe definiranja opasnih aktivnosti

Dolje navedene količine odnose se na svaku aktivnost ili skupinu aktivnosti. Tamo gdje je raspon količina dat u Dijelu I, granične vrijednosti za količine su maksimalne količine date za svaki raspon. Pet godina nakon stupanja na snagu ove Konvencije, najniže količine koje su date za svaki raspon postat će granične, ukoliko se ne promijene.

Tamo gdje materija ili preparat naveden u Dijelu II također spada u kategoriju u Dijelu I, koristit će se granična količina navedena u Dijelu II.

Za identifikaciju opasnih aktivnosti, strane Konvencije će uzeti u obzir predvidivu mogućnost pogoršanja datih opasnosti i količine opasnih tvari i njihovu blizinu, bez obzira da li su za njih nadležni jedan ili više operatera.

DIO I. Kategorije tvari i preparata koji nisu konkretno imenovani u Dijelu II

Kategorija	Granična količina (tone)
1. Zapaljivi plinovi 1a) uključujući LPG	200
2. Visoko zapaljive tečnosti 1b)	50.000
3. Veoma toksične 1c)	20
4. Toksične 1d)	500-200
5. Oksidirajuće 1e)	500-200
6. Eksplozivne 1f)	200-50
7. Zapaljive tečnosti 1g) (njima se rukuje pod specijalnim uvjetima tlaka i temperature)	200

8. Opasni za okolinu 1h)	200
--------------------------	-----

DIO II. Imenovane tvari

Tvar	Granična količina (tone)
1. Amonijak	500
2. a Amonij nitrat 2)	2.500
2. b Amonij nitrat u obliku umjetnog gnojiva 3)	10.000
3. Akrlonitril	200
4. Klor	25
5. Etilen oksid	50
6. Hidrocijanid	20
7. Hidroflorid	50
8. Hidrosulfid	50
9. Sumpor dioksid	250
10. Sumpor trioksid	75
11. Olovni alkili	50
12. Fozgen	0,75
13. Metil izocijanat	0,15

NAPOMENE

1. Indikativni kriteriji. U odsutnosti drugih odgovarajućih kriterija, strane Konvencije mogu koristiti slijedeće kriterije kod klasificiranja tvari ili preparata za potrebe Dijela I ovoga Priloga.

ZAPALJIVI PLINOVI: tvari koje u plinovitom stanju pri normalnom tlaku i pomiješane sa zrakom postaju zapaljive, a točka ključanja kojih je na normalnom tlaku 20 stupnjeva C ili niže;

VISOKO ZAPALJIVE TEČNOSTI: tvari koje imaju točku spontanog zapaljenja nižu od 21 stupnja C a točka ključanja kojih je pri normalnom tlaku iznad 20 stupnjeva C;

VEOMA TOKSIČNE: tvari s osobinama koje odgovaraju osobinama u niže prikazanoj Tabeli 1 odnosno Tabeli 2, i koje mogu, zahvaljujući svojim fizičkim i kemijskim svojstvima, izazvati industrijske havarije.

TABELA 1

LD 50 (oral) (1) mg/kg tjelesne težine LD 50 ≤ 25	LD 50 (dermal) (2) mg/kg tjelesne težine LD 50 ≤ 50	LC 50 (3) mg/l (inhalacija) LD 50 ≤ 0,5
(1) LD 50 oralno kod pacova		
(2) LD 50 dermalno kod pacova ili zečeva		
(3) LC 50 inhalacijom (četiri sata) kod pacova		

TABELA 2

Diskriminirajuća doza Mg/kg tjelesne težine	< 5
gdje je akutna oralna toksičnost tvari kod životinja utvrđena postupkom fiksne doze.	

(d) TOKSIČNE: tvari sa svojstvima koje odgovaraju onima u Tabeli 3 ili 4 i koje imaju fizička i kemijska svojstva koja mogu da izazovu industrijske havarije.

TABELA 3

LD 50 (oral) (1) mg/kg tjelesne težine 25 < LD 50 ≤ 25	LD 50 (dermal) (2) mg/kg tjelesne težine 50 < LD 50 ≤ 400	LC 50 (3) mg/l (inhalacija) 0,5 < LC 50 ≤ 2
(1) LD 50 oralno kod pacova		

(2) LD 50 dermalno kod pacova ili zečeva
--

TABELA 4

Diskriminirajuća doza mg/kg tjelesne težine	= 5
--	-----

gdje je akutna oralna toksičnost tvari kod životinja utvrđena postupkom fiksne doze.

OKSIDIRAJUĆE: tvari koje dovode do visoko egzotermičkih reakcija kada dođu u doticaj s drugim tvarima, posebice zapaljivim.

(f) **EKSPLOZIVNE:** tvari koje mogu eksplodirati pod utjecajem plamena ili koje su osjetljivije na udare ili trenje nego dinitrobenzen.

(g) **ZAPALJIVE TEČNOSTI:** tvari koje imaju točku zapaljivosti nižu od 55 stupnjeva C i koje ostaju u tečnom stanju pod tlakom, gdje posebni uvjeti procesa kao što je visoki tlak i visoka temperatura, mogu izazvati opasnost od industrijske havarije.

(h) **OPASNE PO OKOLINU:** Tvari koje pokazuju vrijednosti za akutnu toksičnost prema vodenom okruženju što odgovara Tabeli 5.

TABELA 5

LC 50 (1) mg/l LC 50 ≤ 10	EC 50 (2) mg/l EC 50 ≤ 10	IC 50 (3) mg/l IC 50 ≤ 10
(1) LC 50 ribe (96 sati)		
(2) EC 50 daphnia (planktonski račići) (48 sati)		
(3) IC 50 alge (72 sata)		
Gdje tvari nisu odmah degradirajuće, ili gdje je log Pow > 3,0 (ukoliko se eksperimentalno ne odredi BCF < 100).		

LD – doza opasna po život
 LC – koncentracija opasna po život
 EC - efektivna koncentracija
 IC - inhibirajuća koncentracija
 Pow – koeficijent podjele oktanol/voda
 BCF – faktor biokoncentracije

2. Ovo se odnosi na amonij nitrat i mješavine amonij nitrata gdje je sadržaj nitrogena iz amonij nitrata > 28% po težini, i na vodene rastvore amonij nitrata gdje je koncentracija amonij nitrata > 90% po težini.
3. Ovo se odnosi na čista umjetna gnojiva od amonij nitrata i na smjesu gnojiva gdje je sadržaj nitrogena iz amonij nitrata > 28% po težini (smjesa gnojiva sadrži amonij nitrat zajedno s fosfatom odnosno potašom).
4. Mješavine i preparati koje sadrže takve tvari tretirat će se na isti način kao čiste tvari osim ukoliko oni više ne pokazuju ekvivalentna svojstva i ne mogu izazvati prekogranične efekte.

PRIVITAK II.

Postupak ispitnog povjerenstva sukladno članku 4.i 5.

1. Strana ili strane Konvencije koje upućuju zahtjev ispitnom povjerenstvu, a koja se utvrđuje sukladno odredbama ovog Privitka, obavijestit će Tajništvo o tome da podnose jedno ili više pitanja povjerenstvu. U obavijesti se navodi predmet upita. Tajništvo će odmah obavijestiti sve strane Konvencije o podnošenju pitanja.
2. Ispitno povjerenstvo se sastoji od tri člana. Kako strana koja postavlja pitanje tako i druga strana u ispitnom postupku, imenovat će znanstvenog ili tehničkog eksperta, a ova dva tako imenovana eksperta odredit će zajednički trećeg eksperta, koji će biti predsjednik ispitnog povjerenstva. Predsjednik povjerenstva ne može biti državljanin ni jedne od strana u ispitnom postupku niti može imati svoje uobičajeno mjesto boravka na teritoriju jedne od ovih strana, niti može biti uposlen kod jedne od ovih strana, niti se može baviti ovim slučajem u bilo kakvoj drugoj funkciji.
3. Ako predsjednik ispitnog povjerenstva nije imenovan u roku od dva mjeseca od imenovanja drugog eksperta, izvršni tajnik Ekonomskog povjerenstva za Europu će, na zahtjev bilo koje strane, imenovati predsjednika u tijeku narednog dvomjesečnog razdoblja.
4. Ako jedna od strana u ispitnom postupku ne imenuje eksperta u roku od jednog mjeseca od primitka obavještenja od strane Tajništva, druga strana može informirati izvršnog tajnika Ekonomskog povjerenstva za Europu, koji će imenovati predsjednika ispitnog povjerenstva u tijeku narednog dvomjesečnog razdoblja. Nakon imenovanja, predsjednik ispitnog povjerenstva će zamoliti stranu koja nije imenovala eksperta da to učini u roku od jednog mjeseca. Ako to ne učini u danom roku, predsjednik će informirati izvršnog tajnika Ekonomskog povjerenstva za Europu koji će izvršiti ovo imenovanje u tijeku narednog dvomjesečnog razdoblja.

5. Ispitnopovjerenstvo će usvojiti svoj poslovnik.
6. Ispitnopovjerenstvo može poduzeti sve odgovarajuće mjere u cilju izvršenja svojih funkcija.
7. Strane u ispitnom postupku će olakšati rad ispitnogpovjerenstva, a posebice će, koristeći sva raspoloživa sredstva:

dostaviti ispitnompovjerenstvu sva relevantna dokumenta, sredstva i opremu i informacije;

omogućiti ispitnompovjerenstvu, kada je potrebno, da pozove svjedoke ili eksperte i primi njihove dokaze.
8. Strane u postupku i eksperti će štiti povjerljivost svih informacija koje prime u povjerenju tijekom rada ispitnogpovjerenstva.
9. Ako se jedna od strana u ispitnom postupku ne pojavi pred ispitnim povjerenstvom ili ako ne prezentira svoj slučaj, druga strana može zatražiti od ispitnogpovjerenstva da nastavi postupak i da završi rad. Odsustvo jedne strane ili propust strane da prezentira svoj slučaj neće predstavljati prepreku nastavku i završetku rada ispitnogpovjerenstva.
10. Ukoliko ispitnopovjerenstvo ne odredi drugačije zbog posebnih okolnosti predmeta, troškove ispitnogpovjerenstva, uključujući i nagradu članovima povjerenstva, snose jednako strane u ispitnom postupku. Ispitnopovjerenstvo će voditi zapisnik o svim svojim troškovima i o tome dostaviti konačnoizvješće stranama.
11. Svaka strana koja ima interes činjenične prirode u predmetu ispitnog postupka i koja može biti pogođena mišljenjem o predmetnom pitanju, može intervenirati u postupku uz suglasnost ispitnogpovjerenstva.
12. Odluke ispitnogpovjerenstva o pitanjima postupka donose se većinom glasova njenih članova. Konačno mišljenje ispitnogpovjerenstva će odražavati mišljenje većine njenih članova i uključivat će i svako izdvojeno mišljenje.
13. Svoje konačno mišljenje ispitnopovjerenstvo će prezentirati u roku od dva mjeseca od nadnevka svog formiranja, ukoliko se ne nađe za potrebno da se produži ovaj vremenski rok za razdoblje koje ne može biti dulje od dva mjeseca.
14. Konačno mišljenje ispitnogpovjerenstva će se bazirati na prihvaćenim znanstvenim principima. Konačno mišljenje dostavlja ispitnopovjerenstvo stranama ispitnog postupka i Tajništvu.

PRIVITAK III.

Postupak sukladno članku 4.

1. Strana podrijetla može tražiti konzultacije s drugom stranom, sukladnostavcima 2.do 5.ovogaPrivitka, kako bi se utvrdilo da li je ta strana pogođena.

2. Za predložene ili postojeće opasne aktivnosti, strana podrijetla će, za potrebe osiguranja adekvatnih i efikasnih konzultacija, osigurati obavještanje na odgovarajućojrazini svake strane za koju smatra da može biti pogođena i to što je prije moguće, a najkasnije kada obavještava svoju javnost o toj predloženoj ili postojećoj aktivnosti. Za postojeće opasne aktivnosti takvaobavijest se mora dati najkasnije dvije godine nakon stupanja na snagu ove Konvencije za stranu podrijetla.

3. Obavijestće sadržavati, između ostalog:

Informacije o opasnoj aktivnosti, uključujući sve raspoložive informacije ili izvješće, kao što su informacije sačinjene sukladnočlanku6., o mogućnim prekograničnim efektima u slučaju industrijske havarije;

Naznaku razumnog vremenskog razdoblja u kojemu se traži odgovor po stavku 4.ovogčlanka, uzimajući u obzir prirodu te aktivnosti;

a može sadržavati i informacije iz stavka 6.ovogaPrivitka.

4. Obaviještene strane će odgovoriti strani podrijetla u roku specificiranom u tojobavijesti, potvrđujući primitak obavijesti i navodeći da li oni namjeravaju da stupe u konzultacije.

Ako obaviještena strana izjavi da ne namjerava stupiti u konzultacije, ili ako ona ne odgovori u roku koji je naveden u obavijesti, neće se primjenjivati odredbe utvrđene u narednim stavcima ovogaPrivitka. U takvim okolnostima, pravo strane podrijetla da utvrdi da li će izvršiti ocjenu i analizu na bazi svog državnog zakona i prakse se ne prejudicira.

Po primitku odgovora od obaviještene strane u kojem navodi svoju želju da stupi u konzultacije, strana podrijetla će, ako to već nije učinila, dostaviti obaviještenoj strani:

Relevantne informacije glede dinamike rokova za analizu, uključujući i dinamiku rokova za slanje komentara;

Relevantne informacije o opasnoj aktivnosti i njenim prekograničnim efektima u slučaju industrijske havarije;

Priliku za učešće u procjenama informacija ili bilo kojeg izvješća kojim se iznose eventualni prekogranični efekti.

Pogođena strana će, na zahtjev strane podrijetla, osigurati drugoj strani informacije koje se razumno mogu pribaviti a koje se odnose na područje pod nadležnošću pogođene strane koje bi moglo biti pogođeno, kada su takve informacije potrebite za pripremu ocjene i analize i mjera. Informacije će biti saopćene odmah i, po potrebi, putem zajedničkog tijela ako ono postoji.

Strana podrijetlaće dostaviti pogođenoj strani izravno, prema potrebi, ili putem zajedničkog tijela, ako postoji, dokumentaciju s analizom i procjenom, kako je opisano u Privitku V., stavci 1.i 2.

Uključene strane će informirati javnost u području koje bi moglo biti pogođeno opasnom aktivnošću i organizirat će distribuciju dokumentacije s analizom i procjenom za javnost i za tijela u relevantnim područjima. Strane će im omogućiti da daju komentar o tome, ili prigovor na takvu opasnu aktivnost, a također će organizirati da se njihova mišljenja dostave kompetentnom tijelu strane podrijetla, bilo izravno tom tijelu ili, prema potrebi, putem strane podrijetla u razumnom roku.

Strana podrijetlaće, nakon kompletiranja dokumentacije o analizi i procjeni, stupiti odmah u konzultacije s pogođenom stranom u svezi s, između ostalog, prekograničnim efektima opasne aktivnosti u slučaju industrijske havarije, i mjera za smanjenje ili eliminiranje njenih posljedica. Konzultacije se mogu odnositi na:

eventualne alternative opasnoj aktivnosti, uključujući alternativu da aktivnost prestane i eventualne mjere za ublažavanje prekograničnih efekata na račun strane podrijetla;

druge oblike eventualne uzajamne pomoći za smanjenje bilo kakvih prekograničnih posljedica;

sve druga odgovarajuća pitanja.

Uključene strane će se, na početku ovih konzultacija dogovoriti o razumnom vremenskom okviru za trajanje razdoblja konzultacija. Sve takve konzultacije mogu se voditi putem odgovarajućeg zajedničkog tijela ako ono postoji.

Uključene strane će osigurati da se da potrebito izvješće o analizi i procjeni, kao i o komentarima primljenim sukladnostavku 9.ovogaPrivitka i ishoda konzultacija iz stavka 10.ovogaPrivitka.

Strana podrijetlaće obavijestiti pogođene strane o svakoj odluci koja se odnosi na aktivnost, kao i o razlozima i osnovama na kojima se ona temelji.

Ako, dodatne i relevantne informacije u svezi s prekograničnim efektima opasne aktivnosti, a koje nisu bile na raspolaganju u vrijeme održavanja konzultacija u svezi s tom aktivnošću, postanu raspoložive uključenoj strani, ta strana će odmah informirati drugu stranu ili druge zainteresirane strane. Ako jedna od strana to želi, bit će održane nove konzultacije.

PRIVITAK IV.

Preventivne mjere sukladnočlanku 6.

Ovisno o državnim zakonima i praksama, strane, nadležnatijela, operateri ili svi, zajedničkim naporima, mogu izvršiti slijedeće mjere:

Postavljanje općih ili specifičnih sigurnosnim ciljeva;

Usvajanje zakonskih odredbi ili smjernica u svezi sa sigurnosnim mjerama i sigurnosnim standardima;

Identifikacija onih opasnih aktivnosti koje zahtijevaju specijalne preventivne mjere, koje mogu uključivati sustav izdavanja dozvola ili ovlasti;

Procjena analize rizika ili sigurnosnih studija za opasne aktivnosti i akcioni plan za implementaciju potrebitih mjera;

Pribavljanje informacija za nadležnatijela koje su potrebite za ocjenu rizika;

Primjena najpodesnije tehnologije kako bi se spriječile industrijske havarije i zaštitili ljudi i okoliš;

U cilju sprečavanja industrijskih havarija, organiziranje odgovarajuće edukacije i obuke za sve osobe uključene u opasne aktivnosti na licu mjesta pod normalnim i izvanrednim okolnostima;

Uspostavljanje internih rukovodnih struktura i praksi namijenjenih za efikasnu implementaciju i održavanje sigurnosnih propisa;

Praćenje i revizija opasnih aktivnosti i obavljanje inspekcija.

PRIVITAK V.

Analiza i ocjena

1. Analiza i ocjena opasne aktivnosti se trebaju obavljati u opsegu i mjeri koji variraju u ovisnosti od svrhe za koju se one obavljaju.
2. Dolje navedena tabela ilustrira, za potrebe relevantnih članova, pitanja koja treba razmotriti u analizi i ocjeni, za navedene svrhe:

Svrha analize	Pitanja koja treba razmotriti
Planiranje u	<p>(1) Količine i osobine opasnih tvari na licu mjesta;</p> <p>(2) Kratki opisni scenariji reprezentativnog uzorka industrijskih havarija koje mogu nastati iz opasnih aktivnosti, uključujući i naznaku vjerojatnoće svakog od njih;</p> <p>(3) Za svaki scenarij:</p> <p>Približna količina ispuštanja;</p>

<p>žurnim slučajevima prema članku 8.</p>	<p>Razina i ozbiljnost rezultirajućih posljedica za ljude i za okoliš gdje ljudi ne borave u povoljnim i nepovoljnim uvjetima, uključujući i opseg rezultirajućih opasnih zona;</p> <p>Vremenski raspon u kojem bi mogla nastati industrijska havarija od početnog događaja;</p> <p>Svaka akcija koja bi se mogla poduzeti za maksimalno umanjeње vjerojatnoće eskalacije.</p> <p>(4) Broj i raspored stanovništva u blizini, uključujući sve velike koncentracije ljudi koje se potencijalno mogu naći u opasnoj zoni;</p> <p>(5) Dob, mobilnost i osjetljivost tog stanovništva.</p>
<p>Donošenje odluke o lokaciji prema članku 7.</p>	<p>Dodatno na naprijed navedene točke (1) do (5) :</p> <p>(6) Ozbiljnost štete nanosene ljudima i okolišu, ovisno o prirodi i okolnostima ispuštanja;</p> <p>(7) Udaljenost od lokacije opasne aktivnosti na kojoj se štetni efekti na ljude i okoliš mogu razumno pojaviti u slučaju industrijske havarije;</p> <p>(8) Iste informacije ne samo za ovu situaciju nego i za planiranu ili buduću pojavu koja se razumno može predvidjeti.</p>
<p>Informacije za javnost prema članku 9.</p>	<p>Dodatno na naprijed navedene točke (1) do (4) :</p> <p>(9) Ljudi koji mogu biti pogođeni industrijskom havarijom.</p>

<p>Preventivne mjere prema članku 6.</p>	<p>Pored naprijed navedenih točaka (4) do (9), za preventivne mjere će biti potrebite detaljnije verzije opisa i ocjena danih u točkama (1) do (3). Osim navedenih opisa i ocjena, potrebno je razmotriti slijedeća pitanja:</p> <p>(10) Uvjeti i količine u kojima se rukuje opasnim tvarima;</p> <p>(11) Lista scenarija za vrste industrijskih havarija s ozbiljnim efektima treba da uključuje primjere koji pokrivaju potpunu lepezu razmjera havarije i mogućnost efekata od pratećih aktivnosti;</p> <p>(12) Za svaki scenarij, opis događaja koji bi mogao izazvati industrijsku havariju i korake zbog kojih bi ona mogla eksalirati;</p> <p>(13) Ocjena o vjerojatnoći nastajanja svakog koraka, data bar u općim crtama, uzimajući u obzir aranžmane pod (14);</p> <p>(14) Opis preventivnih mjera u smislu opreme i postupaka namijenjenih svođenju na najmanju mogućnu mjeru vjerojatnoće nastajanja svakog koraka;</p> <p>(15) Ocjena efekata koje mogu izazvati odstupanja od normalnih radnih uvjeta, i naknadni aranžmani za siguran prestanak opasne aktivnosti ili nekog njenog dijela u slučaju žurne potrebe, i o potrebi obuke osoblja kako bi mogli prepoznati ozbiljna odstupanja u ranom stadiju i poduzeti odgovarajuće mjere;</p> <p>(16) Ocjena stupnja u kojemu bi radovi na modifikaciji, opravkama i održavanju opasne aktivnosti mogli kontrolne mjere izložiti riziku, kao i kasniji aranžmani za sigurno održavanje kontrole.</p>
--	---

PRIVITAK VI.

Donošenje odluke o lokaciji sukladno članku 7.

Dalji tekst navodi pitanja koja treba razmotriti sukladno članku 7.:

1. Rezultati analize i ocjene rizika, uključujući ocjenu sukladno Privitku V. fizičkih karakteristika područja u kojemu se planira obavljanje opasne aktivnosti;
2. Rezultati procesa konzultacija i učešća javnosti;

3. Analiza povećanja i smanjenja rizika izazvanog bilo kakvim razvojem događaja na teritoriju pogođene strane u odnosu na postojeću opasnu aktivnost na teritoriju strane podrijetla;
4. Procjena rizika za okoliš, uključujući i prekogranične efekte;
5. Procjena novih opasnih aktivnosti koje bi mogli biti izvor rizika;
6. Razmatranje lokacije novih, kao i značajnih modifikacija na postojećim opasnim aktivnostima, na sigurnoj udaljenosti od postojećih naseljenih centara, kao i uspostavljanje sigurnosne zone oko opasnih aktivnosti; u tim područjima potrebno je detaljnije ispitati razvoj aktivnosti koji bi povećao rizik za stanovništvo, ili na drugi način povećao ozbiljnost rizika.

PRIVITAK VII.

Mjere za povećanje spremnosti u žurnim slučajevimasukladnočlanku 8.

Sve planovi za krizne situacije na licu mjesta i van lokacije trebaju se koordinirati tako da rezultiraju sveobuhvatnim i efektivnim odgovorom na industrijske havarije.

Planovi za krizne situacije treba da uključuju mjere potrebite za lokaliziranje krizne situacije i za sprečavanje odnosno maksimalno umanjeње njihovih prekograničnih efekata. Oni također treba da sadrže sustav upozoravanja ljudi i, po potrebi, aranžmane za organiziranje njihove evakuacije, drugih zaštitnih ili spasilačkih akcija i pružanje zdravstvenih usluga.

Planovi za krizne situacije moraju prezentirati osoblju na licu mjesta, ljudima koji bi mogli biti pogođeni van lokacije i spasilačkim ekipama, detaljne informacije o tehničkim i organizacionim postupcima koji su podesni za reagiranje u slučaju industrijske havarije koja bi mogla imati prekogranične efekte i za sprečavanje i maksimalno umanjeње posljedica za ljude i okoliš, kako na licu mjesta tako i van lokacije.

Primjeri pitanja koja bi mogla biti obuhvaćena planovima za krizne situacije na licu mjesta uključuju:

Uloge i odgovornosti u organizaciji ovladavanja krizom na licu mjesta;

Opis mjera koje treba poduzeti u slučaju industrijske havarije, ili neizbježne prijetnje od nje, kako bi se kontroliralo stanje ili događaj, ili detaljne podatke o tome gdje se takav opis može naći;

Opis raspoložive opreme i sredstava;

Aranžmani za osiguranje žurnog upozorenja o industrijskim havarijama nadležnog javnog tijela koji je odgovoran za reagiranje u žurnim situacijama van lokacije događaja, uključujući

i vrstu informacija koje treba uključiti u prvo upozorenje kao i organiziranje davanja detaljnijih informacija čim one budu na raspolaganju;

Organiziranje obuke osoblja za dužnosti koje su planirane za njih.

Primjeri pitanja koja bi mogla biti obuhvaćena planovima za krizne situacije van lokacije događaja uključuju:

Uloge i odgovornosti u organizaciji ovladavanja krizom van lokacije događaja uključujući i to kako treba postići integraciju s planovima na licu mjesta;

Metode i postupci koje treba primjeniti osoblje za žurne situacije i medicinsko osoblje;

Metode za brzo određivanje pogođenog područja;

Aranžmani za osiguranje žurnog obavještanja o industrijskoj havariji pogođenih strana ili strana koje bi eventualno mogle biti pogođene, kao i da se ta veza održava i kasnije;

Identifikacija sredstava potrebitih za implementaciju plana i aranžmana za koordinaciju;

Organiziranje davanja informacija u javnost, uključujući, prema potrebi, aranžmane s pojašnjavanjem i ponavljanjem informacija za javnost sukladno članku 9.;

Organiziranje obuke i vježbi.

Planovi za krizne situacije mogli bi uključivati mjere za tretiranje, sakupljanje, čišćenje, skladištenje, uklanjanje i sigurno uništavanje opasnih tvari i kontaminiranog materijala; kao i mjere za obnovu.

PRIVITAK VIII.

Informacije za javnost sukladno članku 9.

Naziv kompanije, adresa opasne aktivnosti i identifikacija po poziciji koju ima osoba koja daje informacije;

Objašnjenje opasne aktivnosti jednostavnim jezikom, uključujući rizike;

Obični nazivi ili generički nazivi ili klasifikacija prema općoj opasnosti tvari i preparata koji su uključeni u opasnu aktivnost, s indikacijom njihovih glavnih opasnih karakteristika;

Opće informacije koje rezultiraju iz ocjene utjecaja na okoliš, ako su raspoložive i relevantne;

Opće informacije koje se odnose na prirodu industrijske havarije koja bi mogla eventualno nastati iz opasne aktivnosti, uključujući njene potencijalne efekte na stanovništvo i okoliš;

Adekvatne informacije o tome kako će pogođeno stanovništvo biti upozoreno i stalno biti obavještavano u slučaju industrijske havarije;

Adekvatne informacije o akcijama koje pogođeno stanovništvo mora poduzeti i o ponašanju koje mora prihvatiti u slučaju industrijske havarije;

Adekvatne informacije o aranžmanima koji su organizirani u svezi s opasnom aktivnošću, uključujući i vezu s žurnim službama, za rješavanje krizne situacije kod industrijske havarije, smanjenje ozbiljnosti industrijskih havarija i ublažavanje njihovih efekata;

Opće informacije o planu žurnih službi za krizne situacije van lokacije događaja, koji su sačinjeni za borbu protiv posljedica havarije van lokacije događaja, uključujući prekogranične efekte industrijske havarije;

Opće informacije o specijalnim zahtjevima i uvjetima kojima podliježe opasna aktivnost prema relevantnim državnim propisima i upravnim odredbama, uključujući sustave izdavanja dozvola i ovlasti;

Detalji o tome gdje se mogu dobiti dalje relevantne informacije.

PRIVITAK IX.

Sustavi obavještanja o industrijskoj havariji sukladno članku 10.

Sustavi obavještanja o industrijskoj havariji će omogućiti najbrži mogući prijenos podataka i prognoza prema ranije utvrđenim kodovima koji koriste kompatibilne sustave za prijenos podataka i sustave za obradu podataka za žurna upozorenja i reagiranje, kao i za mjere za maksimalno umanjene i ograničavanje posljedica prekograničnih efekata, uzimajući u obzir različite potrebe na različitim razinama.

Obavijest o industrijskoj havariji će uključivati slijedeće:

Vrstu i veličinu industrijske havarije, uključene opasne tvari (ako su poznate), i ozbiljnost njenih mogućih posljedica;

Vrijeme pojave i točna lokacija havarije;

Druge raspoložive informacije koje su potrebite za efikasno reagiranje na industrijsku havariju.

Obavijest o industrijskoj havariji se mora dopunjavati u odgovarajućim intervalima, ili kada god se to zahtijeva, dodatnim relevantnim informacijama o razvoju situacije u svezi s prekograničnim efektima.

Potrebno je poduzeti i obavljati redovite provjere i kontrole efikasnosti sustava obavještanja o industrijskoj havariji, uključujući i redovitu obuku uključenog osoblja. Prema potrebi, takve provjere, kontrole i obuka se vrše zajednički.

PRIVITAK X.

Uzajamna pomoć sukladno članku 12.

Sveukupno usmjeravanje, kontrola, koordinacija i nadzor pomoći je odgovornost strane koja traži pomoć. Osoblje uključeno u operaciju pružanja pomoći će djelovati sukladno relevantnim zakonima strane koja traži pomoć. Odgovarajućatijela strane koja traži pomoć će surađivati stijenom kojeg imenuje strana koja pruža pomoć, sukladno članku 17., a koji je odgovoran za izravni operativni nadzor osoblja i opreme koju osigurava strana koja pruža pomoć.

Strana koja traži pomoć će, u granicama svojih sposobnosti, osigurati lokalne objekte i usluge za ispravno i efikasno pružanje pomoći, i osigurati će zaštitu osoblja, opreme i materijala unesenih na teritorij od strane ili u ime strane koja pruža pomoć u tu svrhu.

Ukoliko nije drugačije dogovoreno, pomoć će se osigurati na trošak strane koja traži pomoć. Strana koja pruža pomoć može u svako doba odustati u cjelosti ili djelomice od naplate troškova.

Strana koja traži pomoć će uložiti maksimalne napore da omogući strani koja pruža pomoć i osobama koje rade u njeno ime da dobiju povlastice, imunitet ili olakšice potrebite za brzo izvršenje njihovih funkcija u pružanju pomoći. Od strane koja traži pomoć neće se zahtijevati da primjenjuje ovu odredbu na svoje državljane ili osobe sa stalnim boravkom ili da im omogući povlastice i imunitet kako je naprijed pomenuto.

Relevantna strana će, na zahtjev strane koja traži pomoć ili strane koja pruža pomoć, nastojati da olakša tranzit kroz svoj teritorij propisno najavljenog osoblja, opreme i sredstava uključenih u pružanje pomoći, prema strani i od strane koja traži pomoć.

Strana koja traži pomoć će olakšati ulazak na, boravak u i odlazak s njenog državnog teritorija propisno najavljenog osoblja, opreme i imovine koji su uključeni u pomoć.

Glede radnji koje izravno rezultiraju iz pružene pomoći, strana koja traži pomoć će, u odnosu na smrt ili povredu osoba, štetu ili gubitak imovine, ili štetu na okoliš koja je izazvana na njenom teritorijutijekom pružanja tražene pomoći, smatrati nedužnom i obešteti stranu koja pruža pomoć ili osobe koje rade u njeno ime i osigurati naknadu štete za smrt ili povredu koju su pretrpili, i za gubitak ili štetu na opremi ili drugoj imovini koja je uključena u pružanje pomoći. Strana koja traži pomoć će biti odgovorna za obradu tužbi koje podnesu treće strane protiv strane koja pruža pomoć ili osoba koje rade u njeno ime.

Uključene strane će blisko surađivati kako bi olakšali rješenje pravnih postupaka i tužbi koji bi mogli rezultirati iz operacija pružanja pomoći.

Svaka strana može tražiti pomoć u medicinskom liječenju ili u privremenom preseljenju na teritorij druge strane osoba uključenih u havariju.

Pogođena strana ili strana koja traži pomoć može u svako doba, nakon odgovarajućih konzultacija i uz obavijest, zatražiti prestanak pružanja pomoći koja se daje prema ovoj Konvenciji. Kada se dostavi takav zahtjev, relevantne strane će konzultirati jedna drugu s ciljem dogovora oko odgovarajućeg prestanka pomoći.

PRIVITAK XI.

Razmjena informacija sukladno članku 15.

Informacije će uključiti slijedeće elemente, koji također mogu biti predmet multilateralne i bilateralne suradnje:

Zakonodavne i administrativne mjere, politike, ciljevi i prioriteti za sprečavanje, spremnost i reagiranje, znanstvene aktivnosti i tehničke mjere za smanjenje rizika od industrijskih havarija od opasnih aktivnosti, uključujući ublažavanje prekograničnih efekata;

Mjere i planovi za krizne situacije na odgovarajućoj razini koji pogađaju druge strane;

Programi za monitoring, planiranje, istraživanje i razvoj, uključujući njihovu implementaciju i nadzor;

Mjere poduzete glede sprečavanja, spremnosti i reagiranja na industrijske havarije;

Iskustvo s industrijskim havarijama i suradnjom u reagiranju na industrijske havarije s prekograničnim efektima;

Razvitak i primjena najboljih raspoloživih tehnologija za bolju zaštitu i sigurnost okoliša;

Spremnost u žurnim slučajevima i reagiranje;

Metode koje se koriste za prognoziranje rizika, uključujući kriterije za praćenje i ocjenu prekograničnih efekata.

PRIVITAK XII.

Zadaci za uzajamnu pomoć sukladno članku 18., stavak 4.

Sakupljanje i distribuiranje informacija i podataka

Uspostava i funkcioniranje sustava za obavještanje o industrijskoj havariji koji može dati informacije o industrijskim havarijama i ekspertima, da bi uključili eksperte što je brže moguće u pružanje pomoći;

Uspostava i funkcioniranje banke podataka za prijem, obradu i distribuiranje potrebitih informacija o industrijskim havarijama, uključujući i njihove posljedice, i također za mjere koje se primjenjuju i njihovu efikasnost;

Izrada i održavanje liste opasnih tvari, uključujući njihove relevantne karakteristike, i informacije o tome kako rukovati s njima u slučaju industrijske havarije;

Uspostava i održavanje registra eksperata za osiguranje konzultacija i drugih vrsta pomoći glede sprečavanja, spremnosti i mjera za reagiranje, uključujući mjere obnove;

Održavanje liste opasnih aktivnosti;

Proizvodnja i održavanje liste opasnih tvari navedenih u odredbama Privitka I., Dio I.

Istraživanje, obuka i metodologija

Razvitak i osiguranje modela na bazi iskustva iz industrijskih havarija, i scenariji za mjere sprečavanja, spremnosti i reagiranja;

Promoviranje edukacije i obuke, organizacija međunarodnih simpozija i promoviranje suradnje u istraživanju i razvitku.

Tehnička pomoć

Izvršavanje savjetodavnih funkcija s ciljem jačanja sposobnosti primjene mjera za sprečavanje, spremnost i reagiranje;

Poduzimanje na zahtjev jedne strane izvršenja inspekcije njenih opasnih aktivnosti i pružanje pomoći u organiziranju svojih državnih inspekcija prema zahtjevima ove Konvencije.

Pomoć u slučaju krize

Pružanje pomoći, na zahtjev jedne strane, koja, između ostalog, uključuje i slanje eksperata na lice mjesta događaja industrijske havarije kako bi pružili konzultantsku i drugu vrstu pomoći u reagiranju na događaj industrijske havarije.

PRIVITAK XIII.

Arbitraža

1. Strana koje ulaže žalbu ili strane Konvencije u sporu će obavijestiti Tajništvo o tome da su se dogovorile dostaviti spor na arbitražu sukladno članku 21., stavak 2., ove Konvencije. Obavijest će sadržavati predmet arbitraže, a naručito članove ove Konvencije čije tumačenje ili primjena predstavlja sporno pitanje. Tajništvo će uputiti primljene informacije svim stranama ove Konvencije.

2. Arbitražni tribunal će se sastojati od tri člana. Strana ili strane koje se žale i druga strana ili strane Konvencije u sporu će imenovati po jednog arbitra, a dva tako imenovana arbitra će imenovati uz zajedničku suglasnost trećeg arbitra, koji će predsjedavati arbitražnim

tribunalom. Ovaj arbitar ne može biti državljanin ni jedne od strana u sporu, niti može imati svoje stalno mjesto boravka na teritoriju jedne od ovih strana, niti biti uposlen ni kod jedne od njih, niti će raditi na tom slučaju ni u jednoj drugoj funkciji.

3. Ako predsjednik arbitražnog tribunala nije naimenovan u roku od dva mjeseca od imenovanja drugog arbitra, izvršni tajnik Ekonomskogpovjerenstva za Europu će, na zahtjev bilo koje strane u sporu, imenovati predsjednika u narednom dvomjesečnom razdoblju.

4. Ako jedna od strana u sporu ne imenuje arbitra u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva, druga strana može o tome informirati izvršnog tajnika Ekonomskogpovjerenstva za Europu, koji će zatim imenovati predsjednika arbitražnog tribunala u narednom dvomjesečnom razdoblju. Po imenovanju, predsjednik arbitražnog tribunala će zatražiti od strane koja nije imenovala arbitra da to učini u roku od dva mjeseca. Ako to ne učini u tom razdoblju, predsjednik će informirati izvršnog tajnika Ekonomskogpovjerenstva za Europu, koji će izvršiti ovo imenovanje u narednom dvomjesečnom razdoblju.

5. Arbitražni tribunal će donijeti svoju odluku sukladno međunarodnom pravu i sukladno odredbama ove Konvencije.

6. Svaki arbitražni tribunal konstituiran prema odredbama iz ovogaPrivitka izradit će vlastiti poslovnik.

7. Odluke arbitražnog tribunala, i o procesnim i o materijalnim pitanjima spora, donose se većinom glasova.

8. Arbitražni tribunal može poduzeti sve odgovarajuće mjere da utvrdi činjenice.

9. Strane u sporu će olakšati rad arbitražnog tribunala, a naručito će, koristeći sva sredstva koja im stoje na raspolaganju:

dostaviti svu relevantnu dokumentaciju, sadržaje i informacije;

omogućiti tribunalu da, prema potrebi, pozove svjedoke ili eksperte i da primi njihove dokaze.

10. Strane u sporu i arbitri će štiti povjerljivost svih informacija koje prime u povjerenju tijekom provođenja postupka arbitraže.

11. Arbitražni tribunal može, na zahtjev jedne od strana, preporučiti poduzimanje privremenih mjera zaštite.

12. Ako se jedna od strana u sporu ne pojavi pred arbitražnim tribunalom ili ako ne zastupa svoj stav, druga strana može zatražiti od suda da nastavi postupak i da donese svoju konačnu odluku. Odsustvovanje jedne od strana ili propuštanje strane da zastupa svoj slučaj ne tvori prepreku za postupak.

13. Arbitražni tribunal može saslušati i odrediti protutužbe koje nastaju izravno iz predmeta spora.

14. Ukoliko arbitražni tribunal ne odredi drugačije zbog posebnih okolnosti predmetnog slučaja, troškove tribunala, uključujući i nagradu njegovih članova, snose jednako strane u sporu. Tribunal će voditi evidenciju svih svojih troškova i dostavit će konačno izvješće o tome stranama u sporu.

15. Svaka strana Konvencije koja ima interes pravne prirode u predmetu spora i koja može biti pogođena odlukom u predmetnom slučaju, može intervenirati u postupku uz pristanak tribunala.

16. Arbitražni tribunal će donijeti svoju odluku u roku od pet mjeseci od nadnevak svoje uspostave, ukoliko on ne smatra potrebitim produžiti vremenski rok za razdoblje koje ne bi prelazilo pet mjeseci.

17. Odluka arbitražnog tribunala će biti praćena obrazloženjem. Ona će biti konačna i obvezujuća za sve strane u sporu. Arbitražni tribunal će svoju odluku prenijeti svim stranama u sporu, kao i Tajništvu. Tajništvo će uputiti primljene informacije svim stranama ove Konvencije.

18. Spor koji nastane između strana u svezi s tumačenjem ili izvršenjem arbitražne odluke može dostaviti bilo koja strana arbitražnom tribunalu koji je donio tu odluku ili, ako se do ovoga tribunala ne može doći, nekom drugom tribunalu konstituiranom u tu svrhu na isti način kao i prvi.